Samen Weerbaar
aanpak ondermijning Gelderland-Midden

Leden van het Algemeen Bestuur van de VGGM, en
colleges en gemeenteraden van de vijftien gemeenten
in Gelderland-Midden

Samen Weerbaar
Dorpsplein 1 Westervoort
Postbus 6
6920 AA Duiven

(088) 695 3000
info@1stroom.nl
www.1stroom.nl

datum : 19 mei 2021
zaaknummer : Z/21/079948 /201508940
onderwerp : Aanpak zorgfraude en onrechtmatigheden
contactpersonen : [ ] en [ ]

Geachte leden van het Algemeen Bestuur van de VGGM, en colleges en gemeenteraden van de vijftien gemeenten in Gelderland-Midden,

De (regionale) aanpak van zorgfraude en onrechtmatigheden is belangrijk. De zorg moet een plek zijn waar inwoners terecht kunnen voor juiste en kwalitatief goede zorg. Het is geen plek voor fraudeurs. Daarom ondersteunt de Stuurgroep Samen Weerbaar gemeenten bij de aanpak van zorgfraude en onrechtmatigheden. Allereerst via een handreiking Zorgfraude om de 'basis op orde' te brengen. Daarnaast levert Samen Weerbaar een bijdrage aan het stappenplan om de regionale samenwerking Gelderland-Midden concreet uit te werken. Via deze brief informeren wij u over een aantal ontwikkelingen op het gebied van de regionale aanpak van zorgfraude en onrechtmatigheden.

1. Zorgfraude en onrechtmatigheden

We kennen de krantenberichten over zorgfraude en onrechtmatigheden binnen de wereld van zorgverlening. In deze berichtgeving komt regelmatig naar voren dat het voor bepaalde zorgaanbieders relatief makkelijk, maar ook winstgevend is om met zorggeld te sjoemelen. In geval van zorgfraude vaak bewust, maar onrechtmatigheden laten zien dat de problematiek breder is.

Zorgfraude

Het gaat bij zorgfraude met name om wantoestanden rondom huishoudelijke hulp, dagbesteding en begeleiding. Bij zorgfraude worden opzettelijk regels overtreden, gericht op eigen of andermans (financieel) gewin. Concrete voorbeelden hiervan zijn zorgbedrijven die te hoge bedragen of te veel uren factureren, of duurdere behandelingen in rekening brengen dan verleend zijn. Ook wordt met regelmaat te laag of ongekwalificeerd personeel ingezet. Malafide zorgaanbieders zijn daarnaast actief in meerdere gemeenten. Informatiedeling tussen gemeenten en partners over deze zorgaanbieders is niet/beperkt mogelijk, waardoor ze lang onder de radar kunnen blijven.

Onrechtmatigheden

Naast de bovenstaande voorbeelden van zorgfraude, is het ook nodig dat we de problematiek breder benaderen. In deze bredere benadering staan rechtmatigheid en kwaliteit, naast zorgfraude, ook centraal. Hoewel het merendeel van de zorgaanbieders handelt naar eer en geweten, goede zorg levert en die ook op de juiste wijze declareert, bestaat ook de kans op fouten. Deze fouten leiden er in bepaalde gevallen toe dat cliënten niet de juiste ondersteuning krijgen. Dit is onwenselijk.

Aanpak zorgfraude en onrechtmatigheden belangrijk
Hoewel de aanpak van zorgfraude en onrechtmatigheden vaak als complex en tijdrovend wordt gezien, is het de moeite waard om in deze aanpak te investeren. Wij vinden het belangrijk dat cliënten erop kunnen vertrouwen dat zij de juiste en kwalitatief goede zorg ontvangen. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat zorgaanbieders de verleende zorg correct declareren en niet met zorggelden sjoemelen. Alle gemeenten worden geconfronteerd met toenemende uitgaven in het sociaal domein. Dat betekent dat in toenemende mate stevige bezuinigingen onontkoombaar zijn. Des te belangrijker is het om het beschikbare geld ten goede te laten komen aan goede én rechtmatige zorg. Zorggeld moet besteed worden aan zorg voor personen die het echt nodig hebben. In de zorg is geen plek voor fraudeurs.

2. Samen Weerbaar: Regionale aanpak zorgfraude en onrechtmatigheden

Samen Weerbaar ondersteunt, vanuit de bredere taakstelling om ondermijning aan te pakken, gemeenten in Gelderland-Midden bij de aanpak van zorgfraude en onrechtmatigheden. Daarvoor is het handboek Zorgfraude ontwikkeld, zodat gemeenten de basis op orde kunnen brengen.
Op 7 april 2021 is door een vertegenwoordiging vanuit Samen Weerbaar een presentatie aan het Algemeen Bestuur (hierna: het AB) van de VGGM verzorgd. Door de AB-leden is commitment uitgesproken op de volgende punten:

- de gemeenten in Gelderland-Midden gaan aan de slag met het proces om ‘de basis op orde’ te brengen op het gebied van preventie, controle en repressie. Dit proces wordt ondersteund door het Handboek Zorgfraude; en
- de gemeenten in Gelderland-Midden zetten zich in om de vervolgaanpak van zorgfraude en onrechtmatigheden op te pakken en de daarin opgenomen acties uit te voeren. Dit vindt plaats volgens het voorgestelde stappenplan in het Handboek Zorgfraude.

Wat deze punten inhoudelijk betekenen, wordt hieronder verder toegelicht.

2.1 De basis op orde/het Handboek Zorgfraude

De aanpak van zorgfraude en onrechtmatigheden is één van de speerpunten van de Stuurgroep Samen Weerbaar. Om deze reden is vanuit onze stuurgroep, het handboek Zorgfraude ontwikkeld. In dit handboek biedt de Stuurgroep Samen Weerbaar gemeenten een handreiking om de ‘basis op orde’ te brengen. De ‘basis op orde’ valt uiteen in preventie, controle en repressie. Concrete acties die in het handboek Zorgfraude beschreven staan, zijn dat de gemeenten in Gelderland-Midden in ieder geval zelf aan de slag gaan met het aanstellen van een toezichthouder(s) WMO en jeugd en het actualiseren van de bestaande verordeningen en beleidsregels WMO en jeugd.

Vanuit de Stuurgroep Samen Weerbaar bieden wij, in samenwerking met de senior adviseur zorg van VNG Naleving Regio Noord-Oost en de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein centraal Gelderland (MGR), gemeenten ondersteuning bij de aanpak van zorgfraude en onrechtmatigheden en de implementatie van het handboek Zorgfraude. Deze ondersteuning verzorgen wij met name via bewustwordingsbijeenkomsten voor medewerkers en managers die werkzaam zijn binnen het sociaal domein van de vijftien gemeenten binnen Gelderland-Midden. Voor een succesvolle aanpak van zorgfraude en onrechtmatigheden is het naast bestuurlijk commitment, noodzakelijk dat deze aanpak ook door gemeentelijke medewerkers en managers (het managementteam) gedragen wordt. Uiteindelijk zijn de vijftien gemeenten in Gelderland-Midden nu zelf aan zet. Een deel van de gemeenten geeft aan dat de basis inmiddels op orde is.

2.2 Stappenplan regionale samenwerking Gelderland-Midden

Tijdens het AB van de VGGM van 7 april 2021 is door de AB-leden ook bestuurlijk commitment uitgesproken om met het stappenplan regionale samenwerking Gelderland-Midden bij de aanpak zorgfraude en onrechtmatigheden (hierna: het stappenplan) aan de slag te gaan. Vanuit de Stuurgroep

Samen Weerbaar gaan wij aan de slag met de concrete uitwerking van dit plan. Op basis van het stappenplan leveren wij vanuit onze stuurgroep onder meer een bijdrage aan:

- het opzetten van één regionale werkgroep aanpak zorgfraude, rechtmatigheid en kwaliteit. Het is wenselijk dat de daadwerkelijke invulling en trekkersrol van deze werkgroep wordt belegd bij en uitgevoerd door de medewerkers die werkzaam zijn binnen het sociaal domein. Samen Weerbaar, vervult zoals eerder in deze brief is aangegeven, een ondersteunende rol in dit proces;
- in het verlengde van deze werkgroep, het opzetten van een regionaal signalenoverleg (koppeling samenwerking met het RIEC-verband); en
- een uitbreiding van de samenwerking met partners, zoals politie en OM (informatiedeling volgens Twents voorbeeld en het Informatieplein van het RIEC).

Slotwoord

Ondermijning is georganiseerde criminaliteit dichtbij. Het is groter dan we denken. Het is dichter bij dan we denken. Onze inwoners hebben er last van. De aanpak van ondermijning (zo ook de aanpak van zorgfraude) is van ons allemaal.

Mede namens,

Gerard Renkema
burgemeester Nijkerk en bestuurlijk trekker

Aart Slob
wethouder Lingewaard en bestuurlijk trekker

met vriendelijke groet,

Arend van Hout
Burgemeester Westervoort en voorzitter Stuurgroep Samen Weerbaar

Bijlagen:

- PowerPoint presentatie AB VGGM 7 april 2021;
- Het Handboek Zorgfraude.